

Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Isparta Örneği)

Abdullah Yavuz AKINCI¹, İbrahim Kubilay TÜRKAY¹, Abdullah ARISOY¹, Ceylan DENİZ²

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmaya 2019-2020 eğitim öğretim yılı Isparta ili ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören basit tesadüfü yöntem ile seçilmiş 218 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada kişisel bilgi formu ve lise öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Katılımcıların ölçeklerden aldıkları puanlar aritmetik ortalama ve standart sapma $X \pm Ss$ olarak sunulmuştur. İkili karşılaştırmalarda Mann Whitney-U testi uygulanırken üç ve fazla değişkenin karşılaştırılmasında Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin, beden eğitimi dersi tutumlarında yaş, cinsiyet, sınıf seviyesi ve spor türü değişkenlerine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak yaş, cinsiyet, sınıf seviyesi ve spor türü değişkenlerine göre elde edilen sonuçlardan farklılık gösteren diğer çalışmaların öğrencilerin yaşadıkları sosyokültürel ve sosyoekonomik şartların farklılığından kaynaklandığı düşünülmektedir. Farklı okul türlerinde yapılan çalışmaların, kurumsal yapıdan kaynaklanan spor yapma imkânı, sosyalleşme düzeyleri ve coğrafi şartlar nedeniyle farklı sonuç vermiş olması muhtemeldir. Bunun yanında yine kurum türlerine göre aldıkları genel ve özel akademik eğitim, hazırlanmak durumunda oldukları TYT (Temel Yeterlilik Testi), AYT (Alan Yeterlilik Testi), KPSS (Kamu Personeli Seçme Sınavı) gibi sınav hazırlıklarının farklı sonuçlar ortaya çıkmasına neden olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: beden eğitimi ve spor, lise öğrencisi, tutum.

ABSTRACT

Analysis of High School Students' Physical Education Lesson Attitudes of According to Some Variables (Sample of Isparta)

Purpose: The aim of this study is to analyze high school students' attitudes towards physical education lesson according to some variables.

Method: In the 2019-2020 academic years, 218 students who were selected by simple coincidence method in high schools in Isparta province participated in the study as volunteers. The personal data form and the physical education lesson attitude scale for high school students were used as data collection tools in the research. The scores obtained from the scales were presented as arithmetic mean and standard deviation $X \pm Sd$. The Mann Whitney-U test was used for binary comparisons and Kruskal Wallis-H was used for comparison of three variables.

Results: A significant difference was found in the physical education lesson attitudes of the students participating in the study according to the variables of age, gender, class level and sports type.

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Isparta /TÜRKİYE.

² Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sakarya /TÜRKİYE.

Conclusion: As a result, it is thought that other studies that differ from the results obtained according to the variables of age, gender, grade level and type of sport are caused by the difference of sociocultural and socioeconomic conditions experienced by students. It is possible that the studies carried out in different school types have yielded different results due to the opportunity to play sports, socialization levels and geographical conditions. In addition, it is thought that the general and special academic education they receive according to the type of institutions, exam preparations such as TYT (Basic Proficiency Test), AYT (Field Proficiency Test), KPSS (Public Personnel Selection Exam), where they have to prepare, lead to different results.

Keywords: physical education and sport, high school students, attitude,

GİRİŞ

Geçmişten bugüne yaşanan teknolojik gelişmeler insanlık tarihinde önemli yeniliklere neden olmakta (Karakuş ve Köse, 2018), sürekli olarak insanları daha mükemmelere ulaşmaya yönlendirmektedir (Karakuş, 2012). Bu doğrultuda, bireylerin gelişimlerinde gereken eğitim nitelikleri de değişmektedir. İnsan gelişimin dönemlerinin son evresi olan ergenlik dönemi, önemli değer ve davranışların kazanılması yanı sıra bulunduğu topluma nasıl uyum sağlayacağı, hayatına daha iyi bir yön verebilmesi adına kazanılması gereken ana bilgi ve becerilerin edinildiği dönemdir (Fidan 1997).

Çocukların bir bütün olarak gelişebilmesi için, beden eğitimi dersinin etkin ve yaygın bir duruma getirilmesi önemlidir. Beden eğitimi genel ve nitelikli eğitimin vazgeçilmezi olmanın yanında fiziksel olduğu kadar sosyal, zihinsel ve ruhsal gelişime de katkı sağlamaktadır (Canakay, 2006, Baylan ve ark., 2012). Bunun yanında sporun bireylerin sosyal ve kişisel olarak fizyolojik, psikolojik ve duygusal gelişimlerine katkıda bulunduğu söylenebilir (Akıncı ve Çakır, 2019). Spor kavramı, insanların aklında rahatlık, mücadele, sağlık, gelişim ve eğlence gibi terimler uyandırır (Görmez 2017). Bunun yanında, insanların liderlik özellikleri arkadaşlık, hoşgörü, doğruyu ve güzeli alkışlama, yaşadığı topluma karşı görev bilincini ile toplum içerisindeki yerini ve toplumla birlikte hareket etme gibi yetenekleri kazanmasını sağlar (Arıcı, 2001).

Beden eğitimi dersinin kazanımlarında öğrencilerin fizyolojik, psikolojik ve duygusal gelişimlerinin yanında toplumsal ve etik değerler, olumlu tutum geliştirmelerinde etkin rol oynamaktadır.

Tutum, Türker ve Özalpın (2015) tarafından bireyin kendisine veya çevresinde yer alan bir nesneye, toplumsal bir olay veya konuya karşı deneyimi, bilgi, duygu ve motivasyona dayanarak ortaya koyduğu davranışsal, duygusal ve zihinsel bir tepki veya ön eğilim şeklinde ifade edilmiştir.

Okullarda öğrencilerin ders, konu, öğretmen veya okul yöneticilerine karşı oluşturdukları tutumlar; dersleri sevmelerini, derse devam etmelerini veya derslerde başarı düzeylerini etkiler.

Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutum oluşturmalarında cinsiyet, yaş, spor yapma durumu, ailelerin beden eğitimi ve spora bakış açısı, okuldaki malzeme durumu veya yaşanan yerin sosyo-ekonomik durumu gibi birçok çevresel faktör etkili olabilir.

Araştırmacı tarafından yapılan literatür taramasında, çeşitli katılımcı guruplarında tutum (Pepe ve ark., 2011, Turan ve ark., 2018, Dalbudak ve ark., 2016, Dalbudak ve Yiğit, 2019, Kamer ve Şimşek, 2016, Kan ve Akbaş, 2005) ve beden eğitimi ve spora karşı tutum (Alp ve Süngü, 2016, Kumartaşlı, 2010, Yıldırım ve ark., 2018, Güllü ve ark., 2016, Cengiz, Kılıç ve Soylu, 2018) konularını inceleyen çalışmaların yapıldığı görülmüştür.

Özellikle sportif aktivitelere katılım, ergenlik döneminde gençlerin üzerinde olan baskıların azalması ile birlikte fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik açıdan gelişimleri açısından önemli olduğu bilinmektedir. Mevcut bilgiler doğrultusunda çalışmamızın amacı, Isparta ili ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, mevcut durumu ortaya koymak için tarama yöntemi kullanılmıştır (Karasar, 2007).

Araştırma Grubu

Araştırmada Isparta ilinde 2019-2020 eğitim öğretim yılında resmi Anadolu Lisesi, resmi İmam – Hatip Anadolu Lisesi, resmi Meslekî ve Teknik Anadolu Liselerinde öğrenim gören basit tesadüfî yöntem (Çıngı, 1994) ile seçilmiş 218 gönüllü öğrenci yer almıştır.

Veri Toplama Araçları ve Yöntemi

Kişisel Bilgi Formu: Çalışmaya katılan lise öğrencilerinin yaş, cinsiyet, öğrenim görülen sınıf ve uğraştığı spor türü ile alakalı bilgilerini elde etmek amacıyla 4 soru içermektedir.

Ortaöğretim Öğrencileri İçin Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği: Güllü ve Güçlü (2009) tarafından geliştirilen tek boyutlu ve 35 maddeden oluşan ölçeğin 11 maddesi olumsuz, 24 maddesi olumludur. Ölçeğin tek faktör varyans %36,19 ve birinci öz değeri

12,67'dir. Test tekrar test yöntemine göre güvenilirlik katsayısı 0,8'dir. Tutarlılık katsayısı da (Cronbach Alfa) 0,94'tür (Güllü ve Güçlü, 2009).

Verilerin Analizi

Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 22,0 istatistik paket program kullanılmıştır. Elde edilen verilerin normallik sınavına göre normal dağılım göstermediği tespit edildiği için nonparametrik testler uygulanmıştır. İkili değişkenlerin karşılaştırılmasında Mann Whitney-U ve 3'ten daha fazla değişkenin karşılaştırılmasında Kruskal Wallis-H testi uygulanmıştır. Bu çalışmada hata düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

	Değişkenler	N	%
Yaş	15	26	11,9
	16	91	41,7
	17	68	31,2
	18	33	15,1
Cinsiyet	Erkek	93	42,7
	Kadın	125	57,3
Sınıf	9	30	13,8
	10	86	39,4
	11	50	22,9
	12	52	23,9
Spor Türü	Ferdi Sporlar	64	29,4
	Takım sporları	154	70,6

Tablo 1 incelendiğinde çalışmaya katılan öğrencilerin, yaş gruplarına göre %11,9'unun 15, %41,7'sinin 16, %31,2'inin 17 ve %15,1'inin 18 yaş olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyetlere göre %42,7'sinin erkek ve %57,3'ünün kadın olduğu tespit edilmiştir. Öğrenim görülen sınıf gruplarına göre %13,8'inin 9, %39,4'ünün 10, %22,9'unun 11 ve %23,9'unun 12'inci sınıf olduğu tespit edilmiştir. Uğraştıkları spor türüne göre ise, %29,4'ünün ferdi sporlar, %70,6'sının takım sporları olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2'ye göre Lise öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır ($U=4491,50$; $p=0,004$; $p>0,05$). Verilere göre lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyleri erkek öğrencilerin ($\bar{X}=123,70$), kadın öğrencilerden ($\bar{X}=98,93$) daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Lise öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyi arasındaki ilişkinin U-testi sonucu

	Grup	N	Sıra	S.t.	U	p
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Düzeyi	Erkek	93	123,70	11504,50	4491,50	0,004
	Kadın	125	98,93	12366,50		

*p <0,05

Tablo 3. Lise öğrencilerinin yaş değişkenine göre beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyi arasındaki ilişkinin X²-testi sonucu

	Grup	N	Sıra Ort.	df	x ²	p	Fark
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Düzeyi	15 ^a	26	107,90	3	9,123	0,028	b<d
	16 ^b	91	96,15				
	17 ^c	68	117,36				
	18 ^d	33	131,38				

a=15, b=16, c=17, d= 18 *p <0,05

Tablo 4. Lise öğrencilerinin sınıf değişkenine göre beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyi arasındaki ilişkinin X²-testi sonucu

	Grup	N	Sıra Ort.	df	x ²	p	Fark
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Düzeyi	9 ^a	30	114,53	3	12,325	0,006	b<d
	10 ^b	86	91,70				
	11 ^c	50	118,15				
	12 ^d	52	127,72				

Tablo 4'e göre lise öğrencilerinin sınıf değişkeni ile beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır [$\chi^2(2) = 12,325$; $p = 0,006$; $p < 0,05$]. Verilere göre lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyleri sırasıyla on ikinci sınıf öğrencilerin ($\bar{X} = 127,72$), on birinci sınıf öğrencilerin ($\bar{X} = 118,15$), dokuzuncu sınıf öğrencilerin ($\bar{X} = 114,53$), onuncu sınıf öğrencilerin ($\bar{X} = 91,70$) olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. Lise öğrencilerinin spor türü değişkenine göre beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyi arasındaki ilişkinin U-testi sonucu

	Grup	N	Sıra Ort.	S.t.	U	p
Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Düzeyi	Ferdi Spor	64	87,30	5587,00	3507,00	0,001
	Takım Spor	154	118,73	18284,00		

*p <0,05

Tablo 5'e göre Lise öğrencilerinin spor türü değişkenine göre beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır ($U=3507$; $p=0,001$; $p>0,05$). Verilere göre lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyleri takım sporcularının ($\bar{X}=118,73$), ferdi sporculardan ($\bar{X}=87,30$) daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırma lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya Isparta'da öğrenim gören toplam 218 gönüllü lise öğrenci katılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin, yaş gruplarına göre %11,9'unun 15 yaş, %41,7'sinin 16 yaş, %31,2'inin 17 yaş ve %15,1'inin 18 yaşlarında olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyetlere göre %42,7'sinin erkek ve %57,3'ünün kadın olduğu tespit edilmiştir. Öğrenim görülen sınıf gruplarına göre %13,8'inin 9. sınıf, %39,4'ünün 10. sınıf, %22,9'unun 11. sınıf ve %23,9'unun 12'inci sınıf olduğu tespit edilmiştir. Uğraştıkları spor türüne göre ise, %29,4'ünün ferdi sporlar ile %70,6'sının takım sporları olduğu tespit edilmiştir (Tablo 1).

Araştırmamızın amacı doğrultusunda lise öğrencilerinin cinsiyetlerine göre beden eğitimi ve spor dersi tutum puan sonuçları incelendiğinde; erkek öğrencilerin tutum puanları ($X=123,70$), kadın öğrencilerden ($X=98,93$) yüksek olduğu ve spor dersine karşı tutumların erkekler lehine anlamlı bir farklılık olduğunu görülmüştür (Tablo 2). Araştırmacı tarafından yapılan literatür taramasında, sunulan bu çalışma ile benzer sonuçları sunan (Kılıç ve ark., 2018, Özkurt ve Pepe 2016, Yıldırım ve ark., 2018, Ekici ve ark., 2011, Zengin ve ark., 2016 ve Çavdar ve ark., 2018) çalışmaların varlığı görülmüştür. Buna karşılık Uluşık ve ark. (2016) ile Kılıç ve Çimen (2018) yaptıkları çalışmalarında erkek ve kadın öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını belirtmişlerdir. Literatürdeki bu çalışmaların sonuçları da göz önünde bulundurularak, sunulan bu çalışmada cinsiyet değişkenine göre elde edilen bu farklılığın lisede öğrenim gören kadın öğrencilerin sosyo-kültürel çevrenin oluşturmuş olduğu olumsuz nedenlerden kaynaklı daha az spor yapmalarının etkili olabileceği düşünülmektedir.

Lise öğrencilerinin yaşları bakımından beden eğitimi ve spor dersi tutum puan sonuçları incelendiğinde genel anlamda yaş baremi arttıkça, beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının artış gösterdiği ve istatistiksel olarak anlamlı farklılığın 18 ve 16 yaş arasında olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen sonucun aksine literatürde; Çelik ve ark. (2018), Erim ve ark. (2019), Yıldırım ve ark. (2018), Uluşık ve ark. (2016) ve Güllü ve

ark. (2016) yapmış oldukları çalışmalarda ortaokul ve lise öğrencileriyle yapılan çalışmalarda küçük yaş baremindeki öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı anlamlı düzeyde olumlu tutum geliştirildiğini rapor eden çalışmalar mevcuttur. Buna karşılık ise, Kangalgil ve ark. (2006) üniversite öğrencilerinde beden eğitimi ve spora ilişkin tutum puan ortalamalarının yaş arttıkça yükseldiğini rapor etmiştir. Bu durumun öğrencilerin yaş dönem özellikleri gereği ergenlik döneminde beden algısının önem kazanması ve dolayısıyla sportif aktivitelere katılım ile fiziksel görünümünün daha estetik olacağı düşüncelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Lise öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıf bakımından beden eğitimi ve spor dersi tutum puan sonuçları incelendiğinde genel anlamda sınıf düzeyi arttıkça, beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının artış gösterdiği ve istatistiksel olarak anlamlı farklılığın 10 ve 12'inci sınıflar arasında olduğu tespit edilmiştir. Araştırmacı tarafından yapılan literatür incelemesinde bazı çalışmalarda Uluşık ve ark. (2016) ve Çelik ve ark. (2018) öğrenim görülen sınıf düzeyi açısından beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarda anlamlı farklılık olduğunu belirtirlerken, Çetin (2007) ise, beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarda anlamlı farklılık bulunmadığı rapor etmiştir. Bu durumun, yine yaş dönemi özellikleri gibi bireylerin ergenlik döneminde beden algısının ve imgesinin önem kazanması ve dolayısıyla sportif aktivitelere katılımın etkili olabileceğinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Çalışmamızda öğrencilerin ilgilendikleri spor türü değişkenine göre beden eğitimi ve spor dersi tutum düzeyleri incelendiğinde takım sporcularının ($\bar{X}=118,73$), ferdi sporculardan ($\bar{X}=87,30$) daha yüksek olduğu ve tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Özcan ve ark. (2016) çalışmalarında takım sporlarıyla uğraşan öğrencilerin gruba kabul edilme ve bir grubun üyesi olarak görülme beklentisi nedeniyle bireysel sporlarla uğraşanlara göre tutum düzeylerinin daha yüksek oranda olduğunu ifade etmesi, çalışmamızda takım sporlarının daha yüksek düzeyde çıkmasını desteklemektedir. Bu durumun, lisede öğrenim gören öğrencilerin gerek ergenlik gerekse gelişim özellikleriyle; aralarında iletişim kurma, etkileşim halinde olma, bir gruba veya takıma aidiyet duygusu gibi gereksinimlerinden dolayı takım sporlarına katılımı tercih eden öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının olumlu etkilendiği düşünülmektedir.

Sonuç olarak; Çalışmada yaş, cinsiyet, sınıf seviyesi ve spor türü değişkenlerine göre lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi tutumlarının genel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlardan farklılık gösteren diğer çalışmaların öğrencilerin yaşadıkları sosyokültürel ve sosyoekonomik şartların farklılığından kaynaklandığı

düşünülmektedir. Farklı okul türlerinde yapılan çalışmaların, kurumsal yapıdan kaynaklanan spor yapma imkânı, sosyalleşme düzeyleri ve coğrafi şartlar nedeniyle farklı sonuç vermiş olması muhtemeldir. Bunun yanında yine kurum türlerine göre aldıkları genel ve özel akademik eğitim, hazırlanmak durumunda oldukları TYT, AYT, KPSS gibi sınav hazırlıklarının farklı sonuçlar ortaya çıkmasına neden olduğu düşünülmektedir

Öneriler

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular neticesinde şu önerilerde bulunabiliriz.

- Okullarda öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerine yönelik tutumlarını arttırmak için beden eğitimi ve sporun önemi, sağladığı katkılar, çeşitli seminerler düzenlenerek hem velilere hem de öğrencilere anlatılmalı,
- Okullarda öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerine yönelik tutumlarını artırıcı ve sosyalleşme düzeylerini arttırabilecek rekreatif etkinlikler yapılmalı,
- Okullarda takım sporlarıyla uğraşan öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerine yönelik tutumlarını arttırmak için etkinlikler yapılmalı,
- Bu tür çalışmalar daha geniş çapta yapılarak, daha sağlıklı sonuçlara ulaşılabilir.

KAYNAKLAR

- Akıncı, A., & Çakır, F. (2019). 14-17 Yaş Grubunda Liselerde Futbol Oynayan Sporcuların Spora Karşı Sporcu Beklentileri ve Çevresel Faktörlerin Bazı Değişkenlere Göre Sporcu Etkileme Düzeylerinin İncelenmesi. *Social Sciences Studies Journal*, 5(50).
- Alp, H., & Süngü, B. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Spora Karşı Tutumlarına Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Etkisi. *Journal of Research in Education and Teaching*, 5, 2146-9199.
- Arıcı, H. (2001). *Okullarda Beden Eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın ve Dağıtım.
- Baylan, M., Baylan, Y., & Kiremitçi, O. (2012). Farklı Sportif Etkinliklerin İlköğretim 2. Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum, Sosyal Beceri ve Öz yeterlik Düzeylerine Etkiler. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(2), 196-201.
- Canakay, E. (2006). Müzik Teorisi Dersine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirme. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi*.
- Cengiz, Ö., Kılıç, M. A., & Soylu, Y. (2018). Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 1(2), 141-149.
- Çavdar, E., İlhan, E. L., & Esentürk, O. K. (2018). An Analysis of Obese Student's Attitudes Towards Physical Education. *Journal of Human Sciences*, 4(15), 2493-2508.
- Çelik, K., Karagün, E., & Ekiz, Z. D. (2018). Özel ve Devlet Okullarında Okuyan Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Karşı Tutumları. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 83-91.

- Çetin, M. (2007). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması (Kırşehir İl Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Çıngı, H. (1994). Örneklem Kuramı. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi.
- Dalbudak, İ., & Yiğit, Ş. M. (2019). Hearing Impaired Students Attitudes Towards Physical Education and Sports. *Journal of Education and Training Studies*, 7(9), 55-60.
- Dalbudak, İ., Gürkan, A. C., Yiğit, S. M., Kargun, M., Hazar, G., & Dorak, F. (2016). Investigating Visually Disabled Students' Attitudes About Physical Education And Sport. *International Journal of Environmental and Science Education*, 16(11), 94.
- Ekici, S., Bayrakdar, A., & Hacıcaferoğlu, B. (2011). Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Tutumlarının Değerlendirilmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 829-839.
- Erim, V., Doğan, İ., & Ceyhun, S. (2019). Karabük İlindeki Yatılı Okulda Öğrenim Gören Lise Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersi ve Spora İlişkin Tutumları. *Electronic Turkish Studies*, 14(6).
- Fidan, N., & Erden, M. (1997). Eğitime Giriş. Ankara: Alkım Yayıncılık.
- Görmez, A. (2017). Ankara İli Merkez İlçelerinde Öğrenim Gören Ortaöğretim Öğrencilerinin Spora Yönelmelerini Etkileyen Etmenlerin Chaid Analizi İle İncelenmesi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi).
- Güllü, M., & Güçlü, M. (2009). Ortaöğretim Öğrencileri İçin Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği Geliştirilmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 138-151.
- Güllü, M., Şarvan Cengiz, Ş., Öztaşyonar, Y., & Kaplan, B. (2016). Ortaokul Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Şanlıurfa İli Örneği). *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 49-61.
- Kamer, S. T., & Şimşek, A. S. (2016). Türk Eğitim Tarihi Dersine Yönelik Öğretmen Adaylarının Tutumlarının Ölçülmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 663-678.
- Kan, A., & Akbaş, A. (2005). Lise Öğrencilerinin Kimya Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 227- 237.
- Kangalgil, M., Hünük, D. & Demirhan, G. (2006). İlköğretim, Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.
- Karakuş, M. (2012). Termal Turizm ve Rekreatif Etkinlikler Açısında Kozaklı'nın Değerlendirilmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı (Yüksek Lisans Tezi)*. Kayseri: Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Karakuş, M., & Köse, A. (2018). Ülkemizdeki Yerli Turistlerin Nevşehir-Kozaklı Bölgesindeki Termal Kaplıca Tercihlerindeki Faktörler ile Rekreatif Etkinliklerin Yeterlilik Durumlarının İncelenmesi. *Spor Bilimleri Alanında Yenilikçi Yaklaşımlar* (s. 269-285) içinde, Gece Kitaplığı.
- Karasar, N. (2007). Bilimsel Araştırma Yöntemi (17 b.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kılıç, T., & Çimen, P. N. (2018). Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Karşı Tutumlarının İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-13.

- Kılıç, T., Uğurlu, A., & Cenik, D. (2018). Lise Birinci Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Dersine Karşı Tutumlarının İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 13-23.
- Kumartaşlı, M. (2010). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının ve Yaşam Doyum Düzeylerinin İncelenmesi. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özcan, G., Mirzeoğlu, A. D., & Çoknaz, D. (2016). Öğrenci Gözüyle Beden Eğitimi ve Spor Dersi ve Öğretmeni. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 270-291.
- Özkurt, R., & Pepe, K. (2016). Kadın ve Erkek Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumlarının Araştırılması. *Uluslararası Spor Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi*, 2(3), 93-101.
- Pepe, O., Taşkıran, C., Pepe, K., & Çoksevdim, B. (2011). Attitude of First Grade Teachers of Primary Education Schools Related to Physical Education and Sport Lessons Ovidius University Annals. *Series Physical Education and Sport / Science Movement and Health*, 11(2), 221-228.
- Turan, M. B., Usufllu, O., Koç, K., Karaoğlu, B., & Ulucan, H. (2018). Profesyonel Futbolcularda Sporda İnsan Hakları Tutumu ve Özgünlük Düzeylerinin İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(4), 1-18.
- Türker, A., & Özaltın, T. G. (2015). Turizm Çalışanlarının Boş Zaman Tutumlarının Ölçülmesi: Muğla Örneği. *Akademik Bakış Dergisi*, (51), 522.
- Uluşık, V., Beyleroğlu, M., Suna, G., & Yalçın, S. (2016). The Examination Of The Secondary School Student's Attitudes Toward Physical Education Lesson and Their Academic Motivation According To Some Variables (Burdur Province Sample). *Journal of Human Sciences*, 13(3), 5092-5106.
- Yıldırım, M., Araç Ilgar, E., & Uslu, S. (2018). Lise Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Turkish Studies*, 13(27), 1711-1727.
- Zengin, S., Hekim, M., & Hekim, H. (2016). Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Cinsiyet ve Öğrenim Kademesi Değişkenine Göre İncelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 3242-3251.